

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

du

MERCREDI 27 AVRIL 2011

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

WOENSDAG 27 APRIL 2011

Namiddag

Le développement des questions et interpellations commence à 16.01 heures. La réunion est présidée par M. François-Xavier de Donnea.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 16.01 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer François-Xavier de Donnea.

01 Vraag van mevrouw Daphné Dumery aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over "het functioneren van de Europese Unie" (nr. 3598)

01 Question de Mme Daphné Dumery au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et des Réformes institutionnelles sur "le fonctionnement de l'Union européenne" (n° 3598)

01.01 Daphné Dumery (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in een persmededeling op 16 maart 2011 zult u waarschijnlijk ook gelezen hebben dat het Europees Parlement vraagt dat de lidstaten een actieplan instellen om de lasten van die migratiestromen uit de Arabische wereld die op ons afkomen, gezamenlijk te delen. Ze verwijzen daarvoor naar artikel 80 van het verdrag over het functioneren van de Europese Unie waarin solidariteit wordt ingevoerd, een billijke verdeling van de lasten over grenscontroles, asiel en migratie.

Frontex is natuurlijk één middel waar er al middelen ingezet worden. Zij zeggen ook dat Frontex niet de enige wijze kan zijn waarop wij de migratiestromen aanpakken, maar dat Europa ook moet nadenken over het creëren van nieuwe jobs en het verbeteren van de leefomstandigheden in die landen van herkomst. De Europarlementsleden dringen erop aan dat er fondsen worden voorzien of vrijgemaakt om programma's te ondersteunen zoals microkredieten, maar ook vrouwen en minderheden moeten worden ondersteund, alsook de lokale economieën.

Gaat u ermee akkoord dat Frontex niet het enige instrument is dat moet worden ingezet ter bewaking van onze buitengrenzen en dat de lidstaten een grotere inspanning moeten doen om gezamenlijk de grenzen te bewaken en de grote migratiestromen tegen te gaan?

Ten tweede, de projecten die genoemd worden om de lokale economieën te versterken zoals microkredieten, het steunen van minderheden en vrouwen. Zit België momenteel ook al in dergelijke programma's? Financieren wij dat, in het bijzonder in Tunesië, Libië en Egypte?

Laatste vraag. Zijn er plannen om met bijkomende projecten te starten in de landen van herkomst, om daar de lokale economie te verstevigen?

01.02 Minister Olivier Chastel: Mijnheer de voorzitter, collega's, het Europees agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen, Frontex, werd in 2004 opgericht om het geïntegreerde beheer van de buitengrenzen van de Europese Unie te verbeteren. De bewaking van de buitengrenzen blijft in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de lidstaten. Frontex heeft echter een belangrijke bijstandsfunctie. Een herziening van de Frontex-verordening wordt momenteel in de Raad besproken met het oog op een versterking van het mandaat van het agentschap.

De partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking in de regio zijn Algerije, Marokko en Palestina. In deze landen zijn er projecten die onder meer socio-economische verbetering op het oog hebben. Bijvoorbeeld in de landbouwsector in Marokko en Algerije zijn er ook projecten die microkredieten hanteren. In Marokko en Palestina is men actief qua vrouwenproblematiek via lokale ngo's en daarnaast is

gender een transversaal thema in alle programma's van de bilaterale samenwerking.

De door u vermelde landen – Tunesië, Libië en Egypte – zijn geen partnerlanden van de Belgische bilaterale ontwikkelingssamenwerking, maar België steunt bijvoorbeeld via de bijdrage aan de co-funding van de multilaterale partnerorganisaties – bijvoorbeeld de agentschappen van de Verenigde Naties – indirect de programma's van deze organisaties die in de regio aanwezig zijn. De Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden, BIO, gefinancierd door Ontwikkelingssamenwerking, is ook actief in Tunesië op het vlak van de kleine en middelgrote ondernemingen.

Drie, wat betreft de partnerlanden van de Ontwikkelingssamenwerking. Lokale, socio-economische versterking is een belangrijk objectief van de samenwerking met Marokko en wordt verder uitgewerkt.

Wat uw verwijzing naar de migratie betreft, kan ik het volgende meedelen. In België is er bijvoorbeeld een grote Marokkaanse gemeenschap afkomstig uit de noordoostelijke regio van Marokko. In het samenwerkingsprogramma wordt aandacht besteed aan deze regio opdat er meer lokale ontwikkelingskansen worden geboden, zodat dit een ontradend effect kan hebben op de migratie.

Wat betreft de vrouwenproblematiek, gender blijft zeker een transversaal thema in de bilaterale Belgische ontwikkelingssamenwerking. Tevens is er in het licht van de recente gebeurtenissen in de regio ook een reflectieoefening met het oog op de eventuele financiering van een programma met een regionale dimensie.

01.03 Daphné Dumery (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord.

Ik heb heel wat positieve zaken gehoord, onder meer dat wij inderdaad ter plaatse middelen moeten inzetten om migratiestromen tegen te gaan. Vreemdelingen die vluchten om economische motieven kunnen wij hier nog moeilijker opvangen gezien de druk die er nu al bestaat. Ik vind het dus belangrijk dat wij ginder daarop sociaaleconomisch inspelen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van mevrouw Daphné Dumery aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking, belast met Europese Zaken, over "de opname van Libische vluchtelingen in ons land" (nr. 3724)

02 Question de Mme Daphné Dumery au ministre de la Coopération au développement, chargé des Affaires européennes, sur "l'accueil par notre pays de réfugiés libyens" (n° 3724)

02.01 Daphné Dumery (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een vraag over de vijftientig Eritreeërs die uit Libië zijn gevlucht en hier zijn opgevangen.

U hebt in een radio-uitzending heel duidelijk gezegd dat België de verantwoordelijkheid zal nemen om de echte vluchtelingen op te vangen. Wat echte vluchtelingen betreft maak ik nog een onderscheid tussen kandidaat-vluchtelingen die nog een aanvraag moeten doen en de vluchtelingen die al erkend zijn volgens de Conventie van Genève.

Volgens het UNHCR heeft Europa gevraagd om Eritreeërs en Somaliërs op te vangen die niet naar hun eigen land kunnen omwille van de veiligheidssituatie ter plaatse. Nochtans oordeelt het Commissariaat-Generaal van de Vluchtelingen en Staatlozen dat er eigenlijk niet echt een probleem is. Er is misschien wel een probleem in het land zelf, maar de vluchtelingen voldoen niet aan de voorwaarden van de Conventie van Genève. Er is geen situatie van willekeurig geweld in het betrokken land.

Mijnheer de minister, zijn de vijftientig personen die u hebt opgevangen erkende vluchtelingen? Zo ja, welk land heeft die mensen als vluchtelingen erkend?

Wat is de motivatie van de VN om Eritrea als een gevaarlijk land te bestempelen, gelet op het feit dat het Belgische Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen een dergelijke analyse niet maakt?

Wat is uw motivatie om te oordelen dat deze Eritreeërs niet meer naar hun land terug kunnen door de veiligheidssituatie aldaar? Hebt u de bevoegdheid om een dergelijke analyse te maken?

Gaat het om gastarbeiders of ex-huurlingen die werden gerekruteerd binnen de paramilitaire organisatie van kolonel Kadhaffi, die mogelijks zelf schuldig zijn aan mensenrechtenschendingen?

Bent u van plan om in de toekomst nog aan de VN te beloven dat België vluchtelingen in een dergelijke situatie zal opvangen? Behoort dit tot uw bevoegdheid?

Worden de kosten van de opvang naar het budget van Ontwikkelingssamenwerking doorgeschoven?

02.02 Minister **Olivier Chastel**: Mijnheer de voorzitter, het kernkabinet van 24 maart laatstleden heeft de beslissing genomen om in België ongeveer vijftientig personen uit Libië op te vangen. De praktische modaliteiten van die beslissing moeten nog worden besproken tussen de betrokken ministers.

Gelieve u tot de staatssecretaris voor Migratie- en asielbeleid, Melchior Wathelet, te richten voor aanvullende informatie. Hij is bevoegd voor dit dossier.

02.03 **Daphné Dumery** (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal de staatssecretaris daarover zeker een vraag stellen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 **Vraag van mevrouw Ingeborg De Meulemeester aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking, belast met Europese Zaken, over "het samenwerkingsprogramma met Vietnam" (nr. 3579)**

03 **Question de Mme Ingeborg De Meulemeester au ministre de la Coopération au développement, chargé des Affaires européennes, sur "le programme de coopération avec le Viêt Nam" (n° 3579)**

03.01 **Ingeborg De Meulemeester** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit jaar loopt het indicatief samenwerkingsprogramma met Vietnam ten einde waardoor een nieuw programma moet worden opgesteld voor de periode 2011/2014.

Gezien de huidige politieke context in Vietnam wens ik u graag volgende vragen te stellen. Ten eerste, hoe evalueert u de bijdrage van de Belgische ontwikkelingssamenwerking in Vietnam tijdens de afgelopen vier jaar? Ten tweede, welke zijn volgens u de pijnpunten? Zal België zich de volgende vier jaar meer engageren op deze pijnpunten? Ten derde, wanneer zal het nieuwe samenwerkingsprogramma worden voorgesteld? Zal het Parlement vooraf worden ingelicht? Ten vierde, bent u bereid om meer voorwaarden zoals persvrijheid en vrijheid van meningsuiting vast te leggen ten opzichte van Vietnam?

03.02 Minister **Olivier Chastel**: Mijnheer de voorzitter, het indicatief samenwerkingsprogramma 2007/2010, dat in maart 2007 werd ondertekend, concentreerde zich hoofdzakelijk op water en sanering, en institutionele versterking – met name de hervorming van het openbaar bestuur. Feedback tussen institutionele ondersteuning op centraal vlak en uitvoering van specifieke programma's op lokaal niveau heeft bijgedragen tot verbetering van de kwaliteit van het beleid in de betrokken sectoren.

De sectorale concentratie heeft België daarnaast de mogelijkheid gegeven om haar expertise in de twee sectoren te consolideren en prioritaire niches te zoeken waarin haar werking een echte meerwaarde kan betekenen. Dit is onder meer het geval voor de Belgische steun voor de hervorming van de overheidsadministratie die instrumenteel is in het kader van de voorbereiding van het planningsdecreet.

Corruptie en gebrek aan goed bestuur blijven een belangrijk probleem. Een clausule over anticorruptie is opgenomen in het ISP. Uit de evaluatie van het huidige programma blijkt dat er nood is aan een verdere steun voor de versterking van de instellingen. Het voorstel is dus om *support to good governance in areas of the public administration sector* te behouden als een van de twee prioritaire sectoren.

In het licht van de relatief beperkte financiële middelen in het kader van de Belgisch-Vietnamese samenwerking is het ook belangrijk voor België om nieuwe partnerschappen te ontwikkelen met andere Belgische actoren of derde donoren om de impact van de ondernomen acties te maximaliseren. Deze optie zou beter moeten worden ontwikkeld in het raam van het volgende ISP.

Het indicatief samenwerkingsprogramma wordt in de volgende twee maanden verder gefinaliseerd met de Vietnamese overheid. Na de ondertekening ervan zal het op de website van DGD worden geplaatst zoals

dat het geval is voor alle partnerlanden.

Mensenrechten, persvrijheid en vrijheid van meningsuiting zijn natuurlijk kwesties die ik wil aankaarten in het raam van de politieke dialoog. Deze elementen zullen trouwens integrerend deel uitmaken van het ISP. 5 % van het budget van het ISP zou gereserveerd moeten worden voor de gedelegeerde samenwerking. Momenteel wordt een financieringsmogelijkheid onderzocht. Het betreft een bijdrage aan het One UN Plan 2012-2016 van de VN dat tot doel heeft om Vietnam te steunen bij zijn inspanningen om de opvolging en de parlementaire controle te verbeteren, de strijd tegen corruptie op te voeren en de deelname van de burgers en de media te verhogen, onder andere wat betreft het proces van beleidsplanning en –bepaling.

03.03 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoorden. Wij zullen het op de website volgen.

Le président: Si vous me le permettez, monsieur le ministre, j'aimerais faire une petite remarque. En vous écoutant, je me disais que c'est typiquement un projet que l'on ferait mieux de faire en collaboration avec des agences des Nations unies, plutôt que de manière bilatérale. Je me demande si l'on ne pourrait pas sortir le Vietnam des pays avec lesquels nous faisons de la coopération gouvernementale bilatérale pour le remplacer par le Sud-Soudan - vous voyez que j'ai de la suite dans les idées! -, ce qui nous permettrait de ne pas abandonner tout cela, car c'est très important pour le Vietnam, mais on pourrait le faire en coopération avec le PNUD ou d'autres agences des Nations unies qui ont des programmes tels que ceux que vous venez de décrire.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van mevrouw Ingeborg De Meulemeester aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking, belast met Europese Zaken, over "de toegankelijkheid van indicatieve samenwerkingsprogramma's" (nr. 3694)

04 Question de Mme Ingeborg De Meulemeester au ministre de la Coopération au développement, chargé des Affaires européennes, sur "l'accès aux programmes de coopération indicatifs" (n° 3694)

04.01 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de Belgische ontwikkelingssamenwerking onderhoudt voornamelijk verregaande samenwerking met achttien officiële partnerlanden.

De officiële bilaterale hulp werd per partnerland vastgelegd in een meerjarenprogramma, ISP's, van telkens vier jaar. In deze programma's wordt het ontwikkelingsbeleid bepaald.

Met het oog op een grotere transparantie van de Belgische ontwikkelingssamenwerking zou het verstandig zijn deze ISP's zo toegankelijk mogelijk te maken.

Mijnheer de minister, wat is het juridisch statuut van deze ISP's?

Kunt u een toelichting geven waarom de indicatieve samenwerkingsprogramma's, zoals zij te vinden zijn op de website van de FOD Buitenlandse Zaken, niet in het Nederlands te raadplegen zijn? Voor dertien partnerlanden zijn deze opgesteld in het Frans, in het geval van Bolivia en Peru tevens in het Spaans en voor vijf andere partnerlanden slechts in het Engels.

Kunt u verzekeren dat de ISP's die in de toekomst worden vernieuwd ook in het Nederlands zullen kunnen worden gepubliceerd?

04.02 Minister Olivier Chastel: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Meulemeester, het indicatief samenwerkingsprogramma is een werkdocument dat wordt onderhandeld tussen de Belgische ontwikkelingssamenwerking en de overheid van een partnerland. Het geeft oriëntatie aan de bilaterale samenwerking voor de volgende vier jaar.

Er wordt in een ISP afgesproken op welke sectoren of subsectoren de Belgische ontwikkelingssamenwerking zich zal toelagen en welke budgettaire enveloppe in principe zal worden vrijgemaakt. Indien relevant, wordt in een ISP ook aangegeven of de Belgische ontwikkelingssamenwerking kan overwegen in het betrokken land aan begrotingshulp te doen.

Ten eerste, een ISP is, zoals de naam het zegt, indicatief. Het bevat geen juridisch afdwingbare elementen. Op basis van de prioriteiten die zijn afgesproken in een ISP worden individuele projecten en programma's geïdentificeerd en geformuleerd. De goedkeuring van een dergelijk project of programma wordt vastgelegd in een bijzondere overeenkomst tussen de Belgische Ontwikkelingssamenwerking en het partnerland. Deze overeenkomsten voor specifieke interventies zijn wel juridisch bindend.

Ten tweede, ISP's zijn documenten die worden onderhandeld met het partnerland. De ISP's worden ook door beide partijen ondertekend tijdens een zogenaamde gemengde commissie. Om die reden worden zij dan ook opgesteld in een taal die in het partnerland wordt gebruikt.

Het gaat doorgaans om Frans of Engels en in sommige gevallen om Spaans. De gebruikers van dit document zijn de lokale administratie in het partnerland en de experts in DGD en BTC die het land in kwestie opvolgen. Aangezien het gaat om een document dat door beide partijen wordt ondertekend zou een vertaling naar het Nederlands ook door het partnerland moeten worden goedgekeurd. Het is helemaal niet duidelijk of de partnerlanden over de capaciteit beschikken om zo een vertaling goed te keuren.

Ten derde, de toegankelijkheid. Alle ondertekende indicatieve samenwerkingsprogramma's worden op de website van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking geplaatst. Ik heb aan mijn diensten gevraagd om te onderzoeken of in de toekomst in een vrije niet door het partnerland bevestigde vertaling van de ISP-documenten kan worden voorzien.

04.03 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Mijnheer de minister, met het oog op de transparantie is het toch wel belangrijk om de ISP's te raadplegen in de officiële landstaal, niet enkel voor de parlementsleden maar ook voor de betreffende ngo's. Zo kunnen zij zich in de toekomst meer afstemmen op hun werk.

De **voorzitter:** Gaat u ermee akkoord dat een vrije vertaling zou volstaan?

04.04 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Momenteel wel, maar voor de nieuwe ISP's stel ik voor dat zij naar het Nederlands worden vertaald. Nu kan het niet anders. Zij worden allemaal vernieuwd. Nu is het moment aangebroken.

De **voorzitter:** Als ik het goed begrijp is er nu niets. U stapt dus over naar een vrije vertaling

04.05 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Het is een begin, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter:** Een vrije vertaling kan een goede vertaling zijn. Officiële vertalingen zijn soms zeer slecht.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De behandeling van de vragen en interpellaties eindigt om 16.24 uur.
Le développement des questions et interpellations se termine à 16.24 heures.*